

УДК 35.07

О.В. Зелінська, канд.техн.наук, доц.

Вінницький національний аграрний університет, Україна

ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ЯК ОСНОВНОГО ІНІЦІАТОРА Й СТРАТЕГА У ФОРМУВАННІ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ: РОЛЬ ОСВІТИ

O.V.Zelinska, Ph.D.; Assoc. Prof.

Vinnitsia National Agrarian University, Ukraine

FORMATION OF DIGITAL COMPETENCIES OF STATE AUTHORITIES AS THE MAIN INITIATOR AND STRATEGIST IN THE FORMULATION AND IMPLEMENTATION OF HUMAN CAPITAL: THE ROLE OF EDUCATION

Перед сучасною освітньою системою стоїть стратегічне завдання, у напрямі переходу до концепції навчання, спроможного сформувати фахівця з високою творчою активністю, що вміє креативно мислити та генерувати інноваційні ідеї.

У Стратегії реформування державного управління України на 2016–2020 роки відповідно до європейських стандартів належного адміністрування, сформульованих у документі SIGMA «Принципи державного управління», а також належних практик держав – членів ЄС, одним із основних напрямів реформування визначено модернізацію державної служби та управління людськими ресурсами. Ця стратегія спрямована на розв’язання таких проблем, що стоять перед системою державного управління: нестача висококваліфікованих кадрів на керівних та інших посадах державної служби; високий рівень корупції в системі державної служби; гендерний дисбаланс; недостатній рівень управління людськими ресурсами в міністерствах та інших центральних органах виконавчої влади, відсутність автоматизованої системи управління.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р було схвалено Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки, державне управління в Україні в контексті зростання кількості завдань, ініціатив, проектів та одночасної оптимізації витрат повинне базуватися саме на технологічних та цифрових формах забезпечення його безперебійного функціонування. Підвищення прозорості й ефективності державних інститутів можливо досягти, зокрема, шляхом уніфікації та стандартизації державних управлінських та ділових процесів, а також використання аутсорсингу для непрофільних функцій. Конкретні заходи щодо формування цифрового середовища містяться в Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації.

Зокрема, щодо напрямку «Підвищення готовності органів державної влади, фізичних та юридичних осіб до використання можливостей електронної демократії» поставлені такі завдання:

- пошук найкоротшого шляху постачання нових знань;
- ризики цифрового суспільства і глобалізація, що посилюється;
- зміна поколінь та ін.

Ігнорування цих викликів означає втрачені можливості щодо розвитку інтелектуального потенціалу країни та формування її людського капіталу, а також втрату контролю над власною ІТ-інфраструктурою й відставання (назавжди) в цифровому розвитку.

Стратегія цифровізації публічного управління повинна включати:

– дигіталізацію державної служби; – розвиток цифрових компетенцій держслужбовців. Заходи: – масштабне використання ІКТ та цифрових технологій; – формування новітнього дизайну навчального простору; – модернізація інфраструктурного оснащення; – упровадження нових технологічних і управлінських рішень; – використання технології онлайн-навчання із застосуванням цифрових освітніх ресурсів.

Очікування: – нова якість освіти; – розвиток «гнучких навичок» та ІТ-навичок держслужбовців; – сучасні, ефективні і комфортні умови навчання.

Ключові результати: Для держави:

- зниження рівня витрат на загальнодержавні витрати на 0,3 % ВВП;
- убудовування даних в процеси ухвалення рішень, автоматичні алгоритми ухвалення рішень;
- принциповий реінжиніринг процесів, моніторинг ситуації в режимі реального часу (швидкість процесів, збільшення числа індикаторів економічного стану в реальному часі, отриманих з альтернативних джерел, адресність державної підтримки, дистанційний контроль об'єктів контролю і нагляду та ін.).

Для громадян:

- високий рівень задоволеності якістю надання державних і муніципальних послуг;
- підвищення швидкості та якості надання послуг і мінімізація очного контакту з державними органами;
- висока частка цифрових послуг, що надаються в проактивному режимі;
- висока частка даних, що надаються громадянами одноразово;
- персоналізація держпослуг.

Для державної служби:

- розвиватиметься цифрова культура: прийняття цифрової реальності, уміння в ній ефективно працювати, набуття цифрових навичок, персональний розвиток;
- виникне єдина цифрова платформа взаємодії для державних службовців, бізнесу і громадян;
- аналіз і штучний інтелект стане помічником для виконання рутинних операцій, державні службовці сфокусуються на висновках, а не на рутині.

Сучасні вимоги, що зумовлюються новими умовами переходу до цифрового суспільства і цифрової економіки в Україні, визначають попит на добре підготовлений резерв кандидатів на посаду, які здатні за допомогою ІКТ та цифрових технологій у стислі терміни забезпечити ефективне вирішення завдань з урахуванням актуальних підходів до організації роботи державних структур і апарату управління. Стратегічним завданням системи освіти у сфері державного управління має бути підготовка фахівців, що приймають рішення на основі даних, – Chief Data Officer. CDO, а також їх команди, – це не просто ключові керівники, які компетентні в управлінні даними, це і люди, які формують нову управлінську культуру.

Отже, модернізація системи державного управління має бути відповіддю на технологічний виклик і конкуренцію, яка посилюється в рамках цифрової економіки, а розвиток людського капіталу включає підготовку людей, які володіють компетенціями, необхідними в цифровій економіці та розвитку цифрового суспільства.

Література:

1. Цифрові компетенції як умова формування якості людського капіталу : аналіт. зап. / В. С. Куйбіда, О. М. Петрое, Л. І. Федулова, Г. О. Андрощук. Київ : НАДУ, 2019. 28с.
2. Digital Transformation Initiative (DTI). URL: [http:// reports.weforum.org/digital-transformation](http://reports.weforum.org/digital-transformation)
3. <https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/4ce2164e98881e82955393871be6013d.pdf>
4. Доклад о человеческом развитии 2016. URL: <http://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/annualreports/human-development-report-2016.html>
5. Східне Партнерство – Концентруючись на ключових пріоритетах та конкретних досягненнях. URL: http://eap-csf.org.ua/wp-content/uploads/2017/02/PDF1_Ukr.pdf
6. Ferrari A. 2013. DIGCOMP: a Framework for Developing and Understanding Digital Competence in Europe (European Union, Luxembourg). URL: <http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC83167/lb-na-26035-enn.pdf>